

РЕШЕНИЕ

№ 4905

гр. София, 21.09.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 15.07.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1063** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/. Делото е образувано по искова молба на Ж. Т. Н., [ЕГН], чрез адв. А. С. със съдебен адрес [населено място], [улица], офис 2, с която са предявени обективно съединени иски срещу Национален осигурителен институт с адрес [населено място], [улица] – 64 за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 99.41 лева и неимуществени вреди в размер на 5000 лева, ведно със законната лихва от 07.10.2019г.

В исковата молба се твърди, че вредите са причинени от отмененото със съдебно решение №13145/07.10.2019г. по адм.дело №14614/2018г. на ВАС на РБ като незаконосъобразно решение №1040– 06 – 15/17.05.2018г. на директора на ТП на НОИ – В., с което е потвърдено разпореждане № 061 – 00 – 608 – 6/03.04.2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица за възстановяване на получено парично обезщетение за безработица.

Неимуществените вреди се изразяват в разочарование от действията на осигурителния орган, безпокойство, недостиг на парични средства, усложнено финансово състояние, задлъжняване пред близките. Ищецът, като млад човек се почувствал крайно унижен и безпомощен от реалността и принудата да води начин на живот, който го е поставил под прага на бедност за около две календарни години. Злепоставен бил пред всички кредитни институции в страната като лице, което има задължения към НОИ. Поради водените срещу него изпълнителни действия, Ж. Н. не е успял да започне нова работа,

след изтичане на срочния му трудов договор. Наличието на запор върху банковите му сметки и липсата на доходи са му попречили да сключи договор за кредит. От незаконосъобразните действия на НОИ ищецът е претърпял неблагоприятни последици, които ежедневно оказват влияние върху психичното му здраве и това на неговите близки. Имуществените вреди са в размер на законната лихва върху преведените от неговата банкова сметка суми на НОИ на 27.04.2018г., 25.05.2018г., 22.06.2018г. и 20.07.2018г. до датата на възстановяване на сумите на 08.11.2019г. Върху главниците се претендира лихва от датата на влизане в сила на съдебното решение, потвърдено със съдебно решение №13145/07.10.2019г. по адм.дело №14614/2018г. на ВАС на РБ, с което е отменено решение №1040– 06 – 15/17.05.2018г. на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане № 061 – 00 – 608 – 6/03.04.2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица.

Направено е искане за присъждане на разноски и адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 вр. с чл. 38, ал.1, т. 3 от Закона за адвокатурата. Доводите се поддържат в хода на съдебното производство от адв. С.. Представени са писмени бележки.

Ответникът – Националният осигурителен институт, чрез упълномощения си процесуален представител главен юрисконсулт М., в писмен отговор на исковата молба, в хода на съдебното производство и в писмени бележки оспорва исковете като неоснователни и недоказани. Излага доводи, че не може да се ангажира отговорността на НОИ за вреди, тъй като не са налице предпоставките по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ – незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административния орган, свързани с причиняване на вреди. Възстановяването на полученото обезщетение за безработица е законосъобразно разпоредено, съгласно приложимата правна норма на чл. 54ж от КСО по реда на чл. 114 от КСО. След отмяната на разпореждане № 061 – 00 – 608 – 6/03.04.2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица за възстановяване на получено парично обезщетение за безработица, потвърдено с решение №1040– 06 – 15/17.05.2018г. на директора на ТП на НОИ – В. производството по чл. 114 от КСО ще продължи с издаването на нов акт, тъй като разпореденията по чл.54ж от КСО са влезли в сила по отношение на Ж. Н. и подлежат на изпълнение по реда на чл. 114, във вр. с чл.54ж, ал. 3 от КСО. По отношение на неимуществените вреди ответникът счита, че не се доказва пряка и непосредствена причинно – следствена връзка. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Представя писмени бележки.

Прокурор Ю. от СГП дава заключение, че исковете са основателни и доказани и следва да бъдат уважени в пълен размер.

Административен съд София - град, I отделение, 43 състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 10. 04. 2017г. ищецът подава заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица на основание чл. 54а От КСО, считано от 10.02.2017г.

С разпореждане № 061-00-608-3 от 29.05.2017 г. на ТП на НОИ – В. по подаденото заявление е отпуснато парично обезщетение за безработица, за периода от 10.02.2017 г. до 09.06.2017 г. в размер на 78 лв. дневно.

Във връзка с постъпили допълнително документи относно периода на осигуряване, с разпореждане № 061 – 00 – 608 – 4/03. 04. 2018г. е отменено разпореждане № 061 – 00

– 608 - 3 от 29. 05. 2017г. на ТП на НОИ – В., а с разпореждане № 061 – 00 – 608 – 5/03. 04. 2018г. е отказано отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО.

С разпореждане № 061 – 00 – 608 - 6 от 03. 04. 2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – В. ищецът е задължен да възстанови добросъвестно полученото от него парично обезщетение за безработица, за периода от 10. 02. 2017г. до 09. 06. 2017г.

На 20. 04. 2018г. ръководителят на ТП на НОИ - В. изпраща запорно съобщение, с което са запорирани всички сметки на ищеца във всички клонове на банки в страната до размер от 6241.75 лв. - сумата, която следва да се възстанови по силата на цитираното по - горе разпореждане на НОИ.

При обжалване по административен ред, разпореждане № 061-00-608-6 от 03.04.2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – В. е потвърдено с решение № 1040-06-15 от 17.05.2018 г. на директора на ТП на НОИ - В..

Решението на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане са отменени с решение № 362 от 17. 10. 2018г. по адм. д.№320/2018г. на Административен съд - Враца, IV състав. Съгласно мотивите към решението, ищецът отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО, тъй като за периода от 10 април 2016г. до 20.01.2017г. има внесени или дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“, а това са 9 месеца и 10 дни, считано от датата на прекратяване на осигуряването.

Със съобщение за доброволно изпълнение от публичен изпълнител при ТП на НАП— В., получено на 15. 08. 2019г., ищецът е известен, че срещу него е образувано изп. д. №[ЕИК] от 2019г. за събиране на сумите, които следва да възстанови в 7-дневен срок, представляващи обезщетение за безработица. На 21.08.2019г. ищецът подава молба до ТП на НАП — В. за спиране на изпълнителното производство срещу него до окончателното разрешаване на спора за вземането, с мотивите, че на първа инстанция разпореждането на ТП на НОИ — В. е отменено като незаконосъобразно.

С решение № 13145 от 07. 10. 2019г. по адм. д. № 14614/2018г. на ВАС, VI отд., е оставено в сила решението на Административен съд — В. с мотиви, че изводът на административния орган за липса на основание за отпускане на парично обезщетение за безработица е неверен, а постановените на тази основа разпореждане на ръководителя на осигуряването за безработица и потвърдилото го решение на директора на ТП на НОИ - В. са незаконосъобразни.

На 15. 10. 2019г. ищецът подава молба до ТП на НОИ — В., в която, предвид решението на ВАС, иска прекратяване на изпълнителното дело и заличаване на начисления дълг. Поискано е също вдигане на запора върху банковите му сметки, възстановяване на неправомерно събраните суми ведно със законна лихва от датата на събирането им.

На 05.11.2019г. е издадено разпореждане № 061 – 00 – 608 – 7 на ръководителя на осигуряването за безработица на ТП на НОИ – В., с което е отменено разпореждане № 061 – 00 – 608 – 6/03. 04. 2018г. за възстановяване на получено парично обезщетение за безработица във връзка с постановените решения на АС – Враца и ВАС на РБ.

В хода на съдебното производство е представена справка от ТП на НОИ – В., видно от която, ищецът е превел на ТП на НОИ – В. на 27.04.2018г. – 251.74 лева, на 25.05.2018г. – 142.75 лева, на 22.06.2018г. – 142.75 лева, на 23.07.2018г. – 142.75 лева и на 13.08.2018г. сума в размер на 40.23 лева. Всички преведени суми са възстановени

на Ж. Т. Н. на 08.11.2019г.

Видно от неоспорените разпечатки от интернет калкулатор за изчисляване на законната лихва, за платената на 27.04.2018г. сума в размер на 251.74 лева до датата на възстановяването ѝ на 08.11.2019г. лихвата е в размер на 39.23 лева, за платената на 25.05.2018г. сума в размер на 142.75 лева до датата на възстановяването ѝ на 08.11.2019г. лихвата е в размер на 21.14 лева, за платената на 22.06.2018г. сума в размер на 142.75 лева до датата на възстановяването ѝ на 08.11.2019г. лихвата е в размер на 20.03 лева, за платената на 20.07.2018г. сума в размер на 142.75 лева до датата на възстановяването ѝ на 08.11.2019г. лихвата е в размер на 18.92 лева.

По делото са разпитани свидетелите Т. Н. Н. и П. Д. Н., които са баща и майка на ищеца. Свидетелят Н. дава показания, че синът му бил много притеснен, когато получил разпореждането за връщане на обезщетението за безработица. Затворил се в себе си, емоционално бил сринат, престанал да търси работа, останал без средства, всичките му сметки били блокирани. Не е получил кредит, а на работното място му удържали част от заплатата за погасяване на дълга към НОИ. Полученото писмо от НАП за започване на принудително събиране го сринало психически. Обжалвал разпореждането за възстановяване на обезщетението по съдебен ред, но наложените запори останали. По делата се защитавал сам, поради липса на средства. След случилото се е коренно различен, постоянно загрижен, сериозен, с ограничения в комуникациите. Майката на ищеца потвърждава, че синът ѝ бил изплашен, стресиран, депресиран, подтиснат за период от около две години. Затворил се в себе си, станал малко комуникативен. Съдебните решения му дали увереност, че е успял.

От правна страна: Исковете са допустими. Предявени са след отмяната на административен акт и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял имуществени и неимуществени вреди.

Разгледани по същество, искът за обезщетение за имуществени вреди е изцяло основателен, а за неимуществените вреди е частично основателен.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Този принцип е залегнал и в разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Държавата и общините носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждения може да търси обезщетение.

Незаконосъобразните административни актове са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове,

действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки е условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

В случая е налице първия елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – отменен като незаконосъобразен административен акт. Вредите се претендират от решение № 1040-06-15 от 17.05.2018 г. на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане № 061-00-608-6 от 03.04.2018 г. на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ– В., с което на ищеца е разпоредено да възстанови полученото от него обезщетение за безработица за периода от 10.02.2017г. до 09.06.2017г. в размер общо на 6240 лева. Решението на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане са отменени със съдебно решение № 362 от 17.10.2018 г. по адм. д. №320/2018 г. на Административен съд - Враца, IV състав, оставено в сила със съдебно решение № 13145 от 07.10.2019г. по адм.д. №14614/2018 г. на ВАС, VI отд. Налице е отменен с влязло в сила съдебно решение незаконосъобразен административен акт, издаден при и по повод осъществяване на административна дейност.

Вторият елемент от фактическия състав на отговорността е причиняване на вреди, като се претендират настъпили имуществени и неимуществени вреди. По отношение на имуществените вреди в размер общо на 99.32 лева (в исковата молба е допусната техническа грешка в лихвата за периода от 27.04.2018г. – 08.11.2019г.), настоящата съдебна инстанция счита, че безспорно се доказва, че на ТП на НОИ са платени недължими суми на 27.04.2018г. в размер на 251.74 лева, на 25.05.2018г. сума в размер на 142.75 лева, на 22.06.2018г. сума в размер на 142.75 и на 20.07.2018г. сума в размер на 142.75 лева, които са възстановени на ищеца на 08.11.2019г. За периода от датата на плащане до датата на възстановяване на недължимо платените суми се дължи лихва в размер на законната, съставляваща пазарната цена на получаване и ползване на чужд финансов ресурс без основание.

Налице е и пряка и непосредствена причинно – следствена връзка, доколкото без разпореждането за възстановяване на сумите не би се причинила вредата в паричен еквивалент на лихвата от преведените въз основа на отменения акт суми.

Исковата претенция за имуществени вреди е основателен в общ размер на 99.32 лева главница и следва да бъде уважена.

По отношение на неимуществените вреди, пряката и непосредствена причинно-следствена връзка и размера на обезщетението: Настоящият състав намира, че в следствие издаването на незаконосъобразното решение на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане за възстановяване на полученото обезщетение за безработица Ж. Т. Н. е претърпял неимуществени вреди.

За доказване на направените твърдения, съдът допусна до разпит двама свидетели на ищеца.

Свидетелят Н. дава показания, че синът му бил много притеснен, когато получил разпореждането за връщане на обезщетението за безработица. Затворил се в себе си, емоционално бил сринат, престанал да търси работа, останал без средства, всичките

му сметки били блокирани. Не е получил кредит, а на работното място му удържали част от заплатата за погасяване на дълга към НОИ. Полученото писмо от НАП за започване на принудително събиране го сринало психически. Обжалвал разпореждането за възстановяване на обезщетението по съдебен ред, но наложените запори останали. По делата се защитавал сам, поради липса на средства. След случилото се е коренно различен, постоянно загрижен, сериозен, с ограничения в комуникациите. Майката на ищеца потвърждава, че синът ѝ бил изплашен, стресиран, депресиран, подтиснат за период от около две години. Затворил се в себе си, станал малко комуникативен. Съдебните решения му дали увереност, че е успял.

След обсъждането на свидетелските показания в съвкупност с останалите събрани по делото доказателства могат да се направят следните изводи: Чрез разпита на свидетели се цели разкриването на факти и обстоятелства, които не могат да бъдат установени посредством писмени доказателства или друг вид доказателствени средства, като експертизи, оглед и т.н. Свидетелите, при разпита си излагат устно пред съда данни за факти, за които те си спомнят и за които смятат, че съществуват или са съществували в даден минал момент във и независимо от страните и независимо от съда. Затова как те са възприели тези факти или как ги възприемат е от значение мястото и вида на фактите, емоционалното състояние на възприемащия ги, неговото интелектуално ниво, възраст и др. Съдът следва да възприеме, дали дадено събитие, описано от свидетеля се е случило или даден факт е съществувал, като се съобрази с множество елементи, като последователност, непротиворечивост, логическо изграждане, сетивни и емоционални връзки, волева насоченост и т.н., съдържащи се както в показанията, така и в останалия, събран по делото доказателствен материал. Съдът, съобразявайки се с изложените по-горе разсъждения намира, че показанията на двамата свидетели са последователни, ясни и конкретни. Съдът намира, че следва да ги кредитира, като отчита обстоятелството, че свидетелите са баща и майка на ищеца.

От изложеното може да се направи извода, че в следствие издадените административни актове от служители на ТП на НОИ, отменени впоследствие като незаконносъобразни, Ж. Т. Н. е претърпял претендираните и описани по-горе неимуществени вреди. От тях не се доказват твърденията, че ищецът е престанал да търси работа и не е работил, опровергани със свидетелските показания на бащата, както и досежно финансирането чрез кредит и невъзможността да се получи такъв, поради наложените запори. Искането за връщане на получената сума като обезщетение за безработица неминуемо е предизвикало негативни преживявания на ищеца. През определен период от време той е имал финансови затруднения, несигурност относно дължимостта на изисканите от НОИ суми, преживял е притеснения и емоционален дискомфорт. Съгласно чл. 52 от ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост. В разглеждания казус, съдът намира, че следва да се вземе предвид и обстоятелството, че установените психически страдания не са настъпили само от незаконносъобразните административни актове, но и от изпълнителното и съдебните производства. При съобразяване на вида,

интензитета и продължителността на претърпените от Ж. Н. неимуществени вреди – психически дискомфорт и страдания, установени на основание събраните по делото доказателства, съдът намира, че обезщетение в размер на 200 лева се явява обосновано и справедливо.

В съответствие с т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, е моментът на преустановяване на незаконните действия или бездействия на административните органи, респективно от окончателната отмяна на оспорения административен акт. В тази връзка върху посочената сума се дължи законна лихва, считано от 07.10.2019г. - деня на влизане в сила на решението, с което е отменено решение № 1040-06-15 от 17.05.2018 г. на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане № 061-00-608-6 от 03.04.2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – В. до окончателно изплащане на сумата.

По изложените съображения исковата претенция в тази част над сумата от 200 лева до 5000 лева следва да бъде отхвърлена.

С оглед на изхода на спора, на ищеца се дължат разноски - държавна такса и адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от исковите в размер на 54 лева. Възражението за прекомерност е неоснователно, възнаграждението по чл. 38, ал.2 във връзка с чл. 38, ал.1, т. 3 от Закона за адвокатурата е в минимален размер. На ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от исковите, в размер не по-висок от определения по чл. 37 от ЗПП от 94 лева. По компенсация, на ответника следва да бъдат присъдени 40 лева.

Воден от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен съд София - град, I отделение, 43 състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Национален осигурителен институт с адрес [населено място], бул.А. С.“ № 62 – 64 да заплати на Ж. Т. Н., [ЕГН] сумата от 99.32 лева, ведно със законната лихва от 07.10.2019г. до окончателното плащане, като обезщетение за претърпените имуществени вреди от незаконосъобразното решение № 1040-06-15 от 17.05.2018г. на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане № 061-00-608-6 от 03.04.2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – В..

ОСЪЖДА Национален осигурителен институт с адрес [населено място], бул.А. С.“ № 62 – 64 да заплати на Ж. Т. Н., [ЕГН] сумата от 200 лева, ведно със законната лихва от 07.10.2019г. до окончателното плащане, като обезщетение за претърпените неимуществени вреди от незаконосъобразното решение №

1040-06-15 от 17.05.2018 г. на директора на ТП на НОИ – В. и потвърденото с него разпореждане № 061-00-608-6 от 03.04.2018г. на ръководителя на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – В.. **ОТХВЪРЛЯ** претенцията до пълния ѝ размер от 5000 лева.

ОСЪЖДА Ж. Т. Н., [ЕГН] да заплати на Национален осигурителен институт с адрес [населено място], [улица] – 64 да сумата от 40 лева, представляваща разноски за съдебното производство по компенсация.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: